

Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип

УНИВЕРЗИТЕТСКИ БИЛТЕН

јуни 2008
Штип

Број 8, 11 јуни 2008 година

СОДРЖИНА

РЕФЕРАТ за избор на соработник во научното подрачје животна средина на Факултетот за рударство, геологија и политехника при Универзитетот „Гоце Делчев” – Штип	3
РЕФЕРАТ за избор на наставник во звањето вонреден професор на Педагошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев” – Штип	5
РЕФЕРАТ за издавање на учебник со наслов „Основи на природните науки” на д-р Снежана Ставрева - Веселиновска, вонреден професор на Педагошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев” – Штип	16
РЕФЕРАТ за издавање на учебник со наслов „Здравствено воспитание” на д-р Снежана Ставрева - Веселиновска, вонреден професор на Педагошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев” – Штип	18
РЕФЕРАТ за избор на наставник по предметот Трговско право на Економскиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев” – Штип	20

Издавач:

Универзитетот „Гоце Делчев” – Штип

Главен и одговорен уредник: проф. д-р Саша Митрев
Уредници: проф. д-р Борис Крстев, дипл. правник Ристо Костуранов
Лектор: Даница Гавриловска-Атанасовска
Техничко уредување: Славе Димитров

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗДАВАЊЕ НА УЧЕБНИК СО НАСЛОВ
„ОСНОВИ НА ПРИРОДНИТЕ НАУКИ“ НА Д-Р СНЕЖАНА СТАВРЕВА –
ВЕСЕЛИНОВСКА, ВОНРЕДЕН ПРОФЕСОР НА ПЕДАГОШКИОТ ФАКУЛТЕТ
ПРИ УНИВЕРЗИТЕТОТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП

Врз основа на член 17 од Правилникот за издавачка дејност на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип – „Универзитетски гласник“ број 2 од 1 ноември 2007 година, Наставно-научниот совет на Педагошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип, на седницата одржана на 3 март 2008 година, донесе Одлука по барањето на д-р Снежана Ставрева-Веселиновска, вонреден професор на Педагошкиот факултет за издавање на учебник со наслов **„Основи на природните науки“**.

Учебникот „Основи на природните науки“ е наменет за студентите од I (прва година), прв семестар, на Педагошкиот факултет, Оддел за одделенска настава, со неделен фонд на часови 3+3.

Потребата од издавање на учебник со ваква содржина произлегува од ревидирањето на студиските планови и програми на Педагошкиот факултет, промените во државните наставни планови и програми за деветгодишно основно образование и современите развојни тенденции во образованието во светски рамки.

Го поздравуваме обидот на авторката да дизајнира целовита концепција за значењето на природните науки, како едно од најзначајните воспитно-образовни подрачја.

Во учебникот се елаборирани сите содржини предвидени со Наставната програма за студискиот предмет Основи на природните науки. Учебникот е напишан на 240 страници и е структуриран во шест дела.

Содржи 10 прилози и 110 илустрации, а тематските поглавја комплетно ги покриваат содржините предвидени со програмата по предметот Основи на природните науки.

Содржината главно е презентирана преку компаративен пристап за животинските и растителните организми.

Да се напише учебник како што е „Основи на природните науки“, посебно за потребите на студентите од Педагошкиот факултет, е комплексна и немалку лесна работа, бидејќи тоа бара не само широки и темелни познавања на материјата, туку и способности за почитување на дидактичките принципи во презентирањето на содржините - постапност, систематичност, научност, нагледност и применливост.

Слободни сме да кажеме дека авторката на прилично успешен начин, со еден јасен и прикладен стил, со научно и дидактички обликувани илустрации ги презентира предвидените содржини.

Првиот дел ги опфаќа проблемите поврзани со структурата - морфологијата на клетката, каде е опишана структурата и функцијата на клеточните органели. Мошне успешно со основни објаснувања на биохемиските поими е прикажан хемискиот (органичен и неорганичен) состав на клетката. Понатаму, во истиот дел е дадена репродукцијата на клетката со нејзините делби. Објаснети се сите фази, со нивните карактеристики, на митозата и мејозата.

Во вториот дел, авторката направила и диференцијација помеѓу животинската и растителната клетка, односно ги издвоила карактеристиките на растителната клетка, каде јасно се прикажани процесите на фотосинтезата и нејзиното значење воопшто за живиот свет.

Во третиот дел со силно изразена илустративност и разбирливост за читателот е опишана морфологијата на растенијата со посебните карактеристики на коренот, стеблото, листот и нивната физиологија.

Во четвртата целина е дадена физиологијата со основните хистолошки карактеристики

со градбата и функцијата на системите. Притоа, според мене е оправдано и позитивно, авторката посебно обраќа внимание на основните два система кај живите организми, особено кај човекот, нервниот и ендокриниот систем. Понатаму се опишани сите функционални системи кај човекот, дигестивниот, респираторниот, репродуктивниот, екскреторниот итн. Ако условно се означи како петта целина, понатаму во текстот, авторката систематски се задржува на сосема основните карактеристики на безрбетниците (*invertebrata*), каде компаративно ги опишува нивните карактеристики, почнувајќи од сунѓерите до цицачите (*mamaliја*). Овој дел всушност претставува и една еволутивна целина.

На крајот авторката дава основни сознанија од физиката и хемијата, како науки кои учествуваат во одржувањето на интегритетот на живите организми како функционални системи. Таа, значењето на некои хемиски соединенија за живите организми, го објаснува и успешно го вклопува во содржините за составот и функциите на клетката, истакнувајќи ја нивната структура.

Во дидактичкото обликување на учебникот може да се забележи валидност и економичност во интерпретирањето на наставните содржини. Тие се научно и стручно засновани и се поврзани во интегративните поими кои студентите треба да ги усвојат.

Изразената постапност и систематичност во излагањето на содржините, како и интегрираноста на поимите и законитостите во логичен и научен систем, дава можност за поттикнување на студентите активно да партиципираат во образовниот процес, критички и креативно да ги применуваат стекнатите знаења во практиката.

Лесниот стил и соодветниот избор на содржините (основи) овозможуваат лесно учење и совладување на материјалот.

Вешто избраната комбинација на содржини од основите на различни природни науки овозможува основа за понатамошно образование во оваа сфера и усвојување на интегрирани знаења.

Учебникот содржи строго димензиониран текст, поимите се добро објаснети, така што нема сомнение дека овие содржини се на соодветно тежинско ниво за студентите од педагошките факултети.

Од целокупниот доставен материјал за учебникот „**Основи на природните науки**“, констатираме дека во потполност одговара да се оформи како учебник за структурата за која е наменет. Токму затоа, упатуваме топла препорака до Наставно-научниот совет на Педагошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, да го прифати текстот како предлог за учебник по Основи на природните науки од авторката проф. д-р Снежана Ставрева-Веселиновска.

Рецензенти:

Д-р Јорданка Димовска, с.р.

редовен професор во пензија
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје
Природно-математички факултет
Институт за биологија

Д-р Соња Петровска, с.р.

доцент
Универзитет „Гоце Делчев“, Штип
Педагошки факултет